

David en Goliath

Periodethema: Koningen
1 Samuël 17

KERNTEKST

'En deze ganze vergadering zal weten, dat de HEERE niet door het zwaard, noch door de spies verlost; want de krijg is des HEEREN, Die zal ulieden in onze hand geven' (1 Sam. 17: 47).

UITLEG VAN DE KERNTEKST

David staat klaar om de Filistijnse reus Goliath te verslaan. David valt in het niet bij deze gewelddadige. Hij weet echter dat hij hem zal neervellen. Maar niet door één of ander wapen, een zwaard of spies, maar de Heere zal hem de overwinning geven. Dat laat hij de Filistijnen weten. Het gaat immers niet zomaar om een gevecht, maar het is de strijd van God tegen dit heidense volk. Hij bewerkt, door middel van David, dat het in de hand van Israel valt. God krijgt de eer.

BEGINSITUATIE

Vorige week hebben de kinderen gehoord dat David door Samuël tot koning werd gezalfd. Samuël mag niet langer verdrietig zijn. Hij moet de zoon van Isäi gaan zalven tot koning. Alle bezwaren die Samuël heeft, neemt God weg. De oudsten van Bethlehem schrikken van Samuëls komst. Isäi laat een voor een zijn zonen aan Samuël zien. Samuël bekijkt ze allemaal en let alleen op hun uiterlijk. God zegt dat Hij in het hart ziet. Pas op verzoek van Samuël wordt de jongste zoon gehaald. God beveelt Samuël David te zalven. De Geest van de HEERE komt op David. God neemt Zijn Geest weg van Saul en geeft hem een boze geest, die Hem neerslachtig maakt. Zijn knechten denken dat muziek wel zal helpen en maken Saul attent op David. David wordt naar het hof gehaald. Saul mag David graag; Davids muziek brengt enige verlichting.

DOELSTELLINGEN

- Goliath spot met God. Dat is zonde tegen het derde gebod van Gods wet. Vertel de kinderen dat ze schuld hebben als ze stilzwijgend aanhoren dat Gods Naam misbruikt wordt.
- David heeft een rotsvast geloof in zijn God. Hij weet dat de Heere hem niet zal beschamen als hij het van Hem verwacht. Saul vertrouwt op zijn wapens. David vertrouwt op God. Vertel de kinderen over deze almachtige, sterke God en vertel hen hoe ze de toevlucht tot de Heere mogen en moeten nemen.
- Wijs de kinderen op de grote Davidszoon, de Heere Jezus. Hij versloeg de duivel, waardoor de kinderen behouden kunnen worden.

INDELING

- De Filistijnen trekken ten strijde.
- Het volk van Israël legert zich tegenover hen.
- De reus Goliath daagt de Israëlieten uit.
- Niemand durft de strijd aan te gaan.
- David komt in het legerkamp, omdat zijn vader hem gestuurd heeft.
- David komt op voor de eer van God en vertrouwt op God.
- Hij wil de wapens van koning Saul niet dragen.
- David sterkt zich in God en velt Goliath met een steen.
- De Israëlieten achtervolgen de Filistijnen en beroven hen.
- Koning Saul informeert naar David.

OPMERKINGEN

De aandacht in deze geschiedenis niet te veel leggen op het (bloederige) gevecht tussen David en Goliath, maar op het gevecht tussen God en de

Filistijn Goliath die iedere dag vloekt en tiert tegen de Heere.

ZINGEN

Psalm 3: 4; 89: 2; 146: 3.

'De grote mensen durven niet' (WKK 539, Hanna Lam).

'Ruk nu de takken van de bomen' (WKK 550).

'k Stel mijn vertrouwen' (WKK 615).

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 89: 2. Het verbond met David, dat God met een eed bevestigde, hield in dat er altijd, *van kind tot kind*, dus de geslachten door, een nakomeling van David de rijkstroon zal schragen, dat wil zeggen: op de troon zal zitten. Uiteindelijk wordt dat

de grote Zoon van David, de Heere Jezus Christus (Luk. 1: 32).

MATERIALEN

- In de map zitten passende platen van David en Goliath.
- Meer materialen en informatie op de website.

Neem eventueel een paar kiezelsteentjes mee, verschillend van vorm, en vraag aan de kinderen welke David gebruikt zal hebben.

BORDPLAN

Op Wie lijkt David?

David komt op voor de eer van God en vertrouwt op God

INTRODUCTIE

Je hebt net vakantie gehad. Leuk! 's Morgens hoef je niet zo vroeg uit bed. Misschien lag je wel lekker in bed een spannend boek te lezen. Over de watersnoodramp. Of over een paardenmanege. Of... over de Tweede Wereldoorlog.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Een oorlogsboek is meestal spannend om te lezen. Het is net alsof je de avonturen zelf meemaakt. Maar stel je voor dat er echt oorlog is... Je moet er niet aan denken!

Vertelling

Maar in Israël is wél oorlog. Echt oorlog. Het gebeurt steeds weer. De vijanden, de Filistijnen, vallen het land Israël binnen. Waar wonen ze dan? Ze wonen in het zuidwesten van Kanaän, dichtbij de Middellandse Zee, in verschillende plaatsen: Gaza, Askelon, Asdod, Ekron en Gath. De vorsten van die steden hebben met elkaar een verbond gesloten. Ze hebben afgesproken dat ze elkaar zullen helpen in de strijd tegen Israël. Met elkaar zijn ze sterk. De gevechten worden vaak gevoerd in het grensgebied. De Filistijnen hopen dat ze een extra stukje land kunnen veroveren.

DE FILISTIJNEN TREKKEN TEN STRIJD

Nu is het weer zo ver. De Filistijnen zijn gekomen! Als we wat hoger op een berg gaan staan, zien we beneden ons in het dal allemaal soldaten. Twee legers van twee volken staan tegenover elkaar opgesteld, halverwege de hellingen van de heuvels. Tussen hen in ligt een rivierbedding. Die is nu helemaal uitgedroogd. Je ziet alleen steentjes liggen. Kiezelsteentjes. Ze zijn door het snel stromende water glad geslepen. En achter de soldaten, op de toppen van de heuvels, staan hun tenten. Daar slapen en eten de soldaten.

HET VOLK VAN ISRAËL LEGERT ZICH TEGENOVER HEN

Twee volken die tegenover elkaar staan. Maar... welk volk zal er als eerste gaan vechten? Welk volk zal geen geduld meer hebben om te wachten en beginnen met de strijd? Tja, dat is erg moeilijk. Want als je begint met vechten, moet je de helling gaan beklimmen om bij de vijand te komen. Dat is moeilijk en zwaar. De vijand ziet je dan al vanuit de verte aankomen. Het leger van de Israëlieten begint niet. Maar het leger van de Filistijnen begint ook niet.

DE REUS GOLIATH DAAGT DE ISRAËLIETEN UIT

'Kijk nu eens! Heb je dat ooit gezien? Zie je die man? Wat is hij lang! Enorm zeg. Hij is ongeveer drie meter lang!' 'En wat heeft hij een sterk harnas aan! Ja, dat harnas weegt wel tachtig kilo! Zie je zijn wapen? De ijzeren punt weegt wel negen kilo! Wie is deze reus? Wat doet hij?' Deze man heet Goliath. Hij hoort bij de Filistijnen. Wat ziet hij er gevaarlijk uit... En wat is hij sterk. O, wie zal met hem durven vechten?

De Filistijnen hebben een plan bedacht. De volken beginnen allebei niet met vechten. Weet je wat? Laat iemand van het volk van Israël maar vechten met Goliath! Een gevecht van twee mensen. Dat is eerlijk. En wie wint, heeft gewonnen. Het volk van de winnaar heeft dan ook direct gewonnen. Dan hoeft er maar één te sterven en niet veel meer mensen uit het volk. Het volk dat verliest, moet knecht worden van het andere volk.

NIEMAND DURFT DE STRIJD AAN TE GAAN

Met open mond kijken de soldaten van de Israëlieten naar Goliath. Wat een sterke reus! Wat een machtige man. Wie zal tegen hem durven te vechten? Wie zal van zo'n man de strijd winnen? Wat zijn ze bang.

Maar luister eens. Hoor eens wat Goliath roept! Wat erg! Hij spot met de Heere. Hij spot met de God van Israël. De mannen worden nog banger. O, ze zullen deze oorlog nooit kunnen winnen! Nooit zullen ze winnen van zo'n sterke reus. *Mannen, wat zijn jullie bang. Denken jullie er niet aan dat jullie God veel sterker is dan deze reus?! Nee, daar denken ze niet aan. De mannen verliezen alle moed. Ze hebben geen vertrouwen op God. Ze worden alleen maar banger. Maar de koning van Israël is toch door de Heere gezalfd? De Heere weet toch alles? Hij hoort toch dat Zijn Naam wordt gelasterd? En het volk hoort het toch ook? Het lasteren van de Naam van de Heere is toch zonde tegen het derde gebod van de wet van God? Zijn Naam mag toch niet zomaar gebruikt worden? Het lijkt wel alsof niemand er iets van zegt. Het is net alsof niemand het erg vindt. De soldaten zijn alleen maar bang.*

Eliab, Abinadab en Samma zijn ook soldaten. Ze zijn zonen van Isaï. Ze zijn ook bang. Maar misschien is Goliath morgen wel weg. Nee... overmorgen dan? Nee... Iedere morgen en iedere avond komt Goliath naar het dal toe. Hij spot met het volk van Israël. Hij spot met de God van Israël. Veertig dagen lang doet Goliath dit. *Dat is bijna net zo lang als jij zomervakantie hebt.* Wat is dat lang. Wat is dat moeilijk voor het volk. De drie broers praten met elkaar. Ze weten niet hoe het verder moet. Zou de Heere het volk, dat niet naar Hem luistert, willen helpen?

DAVID KOMT IN HET LEGERKAMP, OMDAT ZIJN VADER HEM GESTUURD HEEFT

David weet niet dat zijn broers zo bang zijn. Hij weet ook niets van de reus Goliath. Hij is nog fijn bij zijn vader Isaï thuis. Daar mag hij op de schapen passen. David weet niet hoe het verder zal gaan. Nog maar kort geleden is hij door de profeet Samuël tot koning gezalfd. Wat zou dat te betekenen hebben? Hij is immers maar een gewone herdersjongen.

Vader Isaï is een beetje bezorgd over zijn jongens. Ze zijn al zo lang van huis! Zou het goed met ze gaan? Zullen ze de oorlog winnen? Zal hij zijn oudste drie zonen straks weer mogen zien? Of zullen ze moeten sterven in de oorlog? Weet je wat? Hij vraagt of zijn jongste zoon, David, wat eten bij zijn jongens wil brengen. Dan kan hij direct vragen hoe het met ze gaat en hoe de oorlog verloopt. *Dat kunnen we ons nu niet voorstellen, hè. Misschien ken je wel iemand die uitgezonden is naar een land waar oorlog geweest is of nog oorlog is. Dankzij computers en telefoons ben je snel met elkaar in contact. We weten precies wat er in de hele wereld gebeurt. Dat was vroeger heel anders!*

'David! Kom eens, jongen. Hier, neem wat brood en koren mee voor je broers en breng deze tien kazen bij de bevelhebbers. Ik wil graag weten hoe het met hen gaat.' David luistert naar zijn vader. Een knecht zal voor hem op de schapen passen.

David reist naar Socho, want de legers zijn tussen de plaatsen Socho en Azéka. In de verte ziet David het legerkamp liggen. Een ruimte met tenten waar de strijdwagens omheen staan. Het eten dat David heeft meegenomen, brengt hij bij iemand die daarvoor zorgt. Snel gaat hij op zoek. Waar zouden zijn broers Eliab, Abinadab en Samma zijn? Ah, daar zijn ze! David is blij dat hij zijn broers weer ziet. Gelukkig, ze leven nog! Ze zijn zelfs niet gewond. 'Hoe gaat het met jullie? Vader Isaï heeft mij gestuurd, omdat hij graag wil weten of het goed met jullie gaat. Hoe is het met de oorlog? Jullie zijn al zo lang van huis!'

DAVID KOMT OP VOOR DE EER VAN GOD EN VERTROUWT OP GOD

Maar wat is dat? David gaat staan. Die man daar beneden in het dal... Die reus... Wat erg! Hij lastert de Naam van God! O, wat doet dat pijn bij David. Hij ziet wat er gebeurt. De mannen van zijn volk worden bang. Ze vluchten weg voor Goliath. Ze willen niet naar hem luisteren. 'Wat is dat toch?' vraagt David. De mannen vertellen het. 'Hij spot met ons. Niemand durft met hem te vechten. We zijn zo bang! Koning Saul heeft gezegd dat wie de reus Goliath verslaat heel veel geld zal krijgen en dat hij met de dochter van de koning mag trouwen.' 'Maar mannen', zegt David, 'horen jullie ook hoe deze Filistijn spot met onze God? Doet dat bij jullie ook zo'n pijn?' David voelt het. Goliath spot met God. Zijn God, Die hij zo liefheeft.

Jij hoort ook weleens iemand spotten met God, met de Naam van God. Bijvoorbeeld als er iemand vloekt. Wat doe jij dan? Durf je, net als David, als enige er iets van te zeggen? Op school, op de sportclub of op straat? Kom je eerlijk voor de Heere uit? Als je de Heere lief hebt, wil je niet dat ze met de Naam van de Heere spotten. Dan kun je niet zwijgen als Hij gelasterd wordt. Ook al voel je jezelf klein en kijkt iedereen naar jou. Doe het toch maar. Niet in eigen kracht. Dan ben je zo zwak. Maar als de Heere je helpt, ben je sterk!

Eliab, Davids oudste broer, kijkt een beetje boos. 'Jij bent nog zo jong, David. Jij zorgt voor een paar schapen in de woestijn. Denk maar niet dat jij het beter weet dan wij.' Eliab begrijpt David niet. Hij begrijpt de liefde van David tot de Heere ook niet. David blijft rustig. Hij zegt: 'Ik heb alleen maar wat vragen gesteld. Wat heb ik verkeerd gedaan?'

Koning Saul hoort over David. Hij laat David halen. David zegt: 'Ik zal gaan vechten met de Filistijn.' 'Dat kun je niet', zegt Saul. 'Jij bent een jongeman en Goliath is opgeleid om te vechten. Je zult het niet winnen.' 'Maar koning, ik weid de schapen van mijn vader. Soms komt er een leeuw of een beer bij de kudde. Ik heb ze gedood. Ik heb leeuwen en beren verslagen. Zo zal het ook gaan met die Filistijn, omdat hij spot met de levende God. De HEERE, Die mij uit de hand van de leeuw en van de beer heeft verlost, Die zal mij redden uit de hand van de Filistijn.' Saul is bang. Hij vertrouwt niet op de Heere. David is niet bang. Hij vertrouwt wel op de Heere. Hij kent de Heere. Hij weet dat de Heere hem zal helpen. *Heb jij ook zo'n groot vertrouwen? Nee, niet van jezelf, niet op jezelf, maar een groot vertrouwen op de Heere!*

HIJ WIL DE WAPENS VAN KONING SAUL NIET DRAGEN

Saul vindt het goed. 'Ga heen en de HEERE zij met u!' zegt hij. Saul zorgt ervoor dat David zijn kleren aankrijgt. Een koperen helm op zijn hoofd. Een sterk harnas om zijn lichaam te beschermen, een groot zwaard... Dat heeft David allemaal nog nooit aangehad. Hij weet er geen raad mee. Hij kan er niet goed mee overweg. Daarom zet David de helm weer af. Het harnas trekt hij weer uit. Het zwaard legt hij neer.

DAVID STERKT ZICH IN GOD EN VELT GOLIATH MET EEN STEEN

David toch... Hoe moet dat ooit goed komen?! David heeft het niet nodig. Hij vertrouwt toch op de Heere? Die Naam is machtig. David weet het wel. Goliath is veel machtiger dan hij. Veel sterker. Als de Heere David niet helpt, zal hij verliezen.

David pakt zijn herdersstaf. Hij loopt naar de droge beek en zoekt vijf gladde stenen uit. Die doet hij in zijn herderstas. In zijn hand heeft hij een slinger. Met een slinger kun je een steen werpen. Een slinger is meestal van wol gemaakt. In het brede middengedeelte leg je de steen. Dan neem je allebei de uiteinden van de slinger in je hand, je slingert het rond boven je hoofd en je laat op het juiste moment het ene uiteinde van de slinger los. David gebruikte zijn slinger om afgedwaalde schapen te laten schrikken. Dan kwam zo'n schaap weer terug naar de kudde. David was niet lui. Hij deed goed zijn best om veel te leren, ook al was hij nog jong. Die kennis kan David nu goed gebruiken. *Doe jij ook je best om veel te leren? Thuis en op school? Ook om veel te leren over de Heere?*

Daar gaat David. Hij gaan naar beneden, naar het dal. Naar de spottende reus Goliath. De Filis-

tijn komt ook dichterbij. Samen met zijn wapendrager. Kijk eens naar het gezicht van de reus! Hij veracht David. Zo'n ventje... Moet hij met hem vechten? 'Kom maar', zegt hij, 'dan zal ik je vlees te eten geven aan de vogels en aan de dieren!' Wordt David bang? Rent hij hard weg? Nee, luister maar. Kijk maar wat er gebeurt! 'U komt tot mij met een zwaard, met een spies en een schild. Maar ik kom tot u in de Naam van de HEERE der heirscharen, de God van de slagorden van Israël, Die u gehoond hebt. De HEERE zal u in mijn hand geven en ik zal u aan de vogels en dieren te eten geven. Heel de aarde zal weten dat Israël een God heeft. Alle soldaten zullen weten dat de HEERE niet door het zwaard of door de spies verlost. De HEERE zal u in mijn hand geven.'

Daar komt Goliath. Hij loopt naar David toe. Hij voelt zich diep beledigd door David. Zo'n jongen. Wil hij met hem vechten? Wacht maar! Hij zal hem snel een kopje kleiner maken! David vertrouwt op de Heere. Goliath vertrouwt op zijn zwaard. Wie is sterker...? Wie zal er winnen?

David doet zijn hand in de herderstas. Hij pakt een steentje en legt die in de slinger. Hij slingert met de slinger en daar gaat de steen. En? De steen raakt Goliath, die grote sterke reus, precies op z'n voorhoofd. Goliath valt op de grond en sterft. Door zo'n klein kiezelsteentje, omdat de Heere regeert. Omdat Hij de sterkste is!

David loopt naar de reus. Hij pakt het zwaard van Goliath en daarmee houdt hij het hoofd van Goliath eraf. Goliath wordt gedood door zijn eigen zwaard. Wat een schande, wat een vernedering. Nu weet iedereen wat David had gezegd. Israël heeft een God! Een God, Die niet met Zich laat spotten.

David heeft gewonnen. *Weet je op Wie David lijkt? Op de grote Davidszoon, de Heere Jezus. David versloeg een Filistijn. De Heere Jezus versloeg de duivel. Hij heeft de kop van de satan vermorzeld. De satan is de vijand van God en van de kinderen van God. De Heere is veel sterker dan de duivel. Hij is de Overwinnaar! En daarom is er hoop en verwachting. Omdat de Heere Jezus leeft!*

DE ISRAËLIETEN ACHTERVOLGEN DE FILISTIJNEN EN BEROVEN HEN

En de Filistijnen? Ze schrikken geweldig en vluchten. En de mannen van Israël? Ze jagen achter de Filistijnen aan. Zelfs tot aan de poorten van Ekron achtervolgen ze hun vijanden. Ze beroven de Filistijnen. Ze gaan naar het kamp van hun vijand en nemen allerlei spullen mee.

KONING SAUL INFORMEERT NAAR DAVID

En David? Hij neemt het hoofd van Goliath mee. Dat brengt hij naar Jeruzalem, de belangrijkste stad. De wapens van Goliath houdt hij zelf. Saul laat David roepen en hij vraagt: 'Jongeman, van wie ben jij een zoon?' David zegt: 'Ik ben een zoon van uw knecht Isai, de Bethlehemiet.'

AFSLUITING

Misschien had je er wel bij willen zijn. Stel je voor dat jij gezien had hoe de reus Goliath werd verslagen door David en de Filistijnen weg moesten vluchten! Maar weet je wat veel belangrijker is? Niet dat je bij David in de strijd was, maar dat je bij Koning Jezus hoort. Wie onderdaan is van Koning Jezus is veilig in de strijd. De strijd tegen de duivel, die nog veel gevaarlijker is dan de reus Goliath. Ken je het lied: 'k Stel mijn vertrouwen,' op Wie? 'Op de HEERE mijn God!' Want weet je, zoals je geboren bent, ben je samen met Goliath in dienst van de duivel. Als je in zijn dienst blijft, moet je omkomen.

Net als Goliath. Maar wie net als David onderdaan is van Koning Jezus is veilig. Dan ben je echt gelukkig.

VERWERKING

- Geef de kinderen de gelegenheid om vragen te stellen over de vertelling.
- Praat door over het derde gebod en vraag de kinderen of ze het moeilijk vinden om iets te zeggen als er gevloekt wordt. Het derde gebod luidt: 'Gij zult den Naam des Heeren uws Gods niet ijdellijk gebruiken; want de Heere zal niet onschuldig houden, die Zijn Naam ijdellijk gebruikt.'

Groepsgesprek a.d.h.v. vragen.

- Waarom gebruikt God David om de reus Goliath te doden en niet één van de andere soldaten?
- Welk gevecht is hier nu echt gaande? God en Goliath of David en Goliath?
- Hoe zal Koning Saul het gevonden hebben dat David Goliath versloeg?
- Waarin is David voor jou een voorbeeld?

